

Popularnonaukowe streszczenie projektu

Zasady, wzorce i praktyki współistnienia wielowyznaniowego społeczeństwa Lwowa w wymiarze codziennym na przełomie XVI i XVII wieku

Projekt ma na celu odkrycie różnorodnych zasad, wzorców i praktyk stosowanych w codziennych relacjach przez mieszkańców wielokulturowego społeczeństwa Lwowa pod koniec XVI i na początku XVII wieku. Jaki był charakter i częstotliwość kontaktów między Lwowianami o odmiennym wyznaniu i etniczności? W jakim stopniu współdzielili oni wspólną przestrzeń: ulice, sąsiedztwa, miejsca pracy, domy? Jakie były źródła konfliktu między nimi i w jaki sposób je rozwiązywano? Poprzez szukanie odpowiedzi na te pytania mam zamiar zrozumieć w jakim stopniu odmienne etno-religijne społeczności żyły ze sobą, a na ile obok siebie w ramach tego miasta i jego przedmieść.

Lwów był ważnym centrum życia społecznego i kulturalnego dla czterech etno-religijnych wspólnot: Katolików (głównie Polaków i Niemców), Prawosławnych Rusinów (Ukraińców), Prawosławnych Ormian oraz dla Żydów. Każda z nich posiadała w mieście wyraźną reprezentację oraz własne instytucje religijne i samorządowe. Zdecydowałem się skupić badania na przełomie XVI i XVII wieku (tj. w przybliżeniu lata 1570-1620), który był okresem obfitym w liczne ważne wydarzenia, naturalne katastrofy i polityczne spory. W tym czasie, Lwów był jednym z największych miast w Rzeczypospolitej Obojga Narodów i był w szczytowym okresie swego ekonomicznego rozwoju.

Korzystając z osiągnięć i ustaleń poczynionych przez wcześniejszych autorów, projekt badawczy ma na celu wyjście poza analizę prawnych aspektów relacji między poszczególnymi wspólnotami Lwowa. Jest on zorientowany przede wszystkim na rozpoznaniu form społecznie uznawanych metod podtrzymywania kontaktu, współżycia i współpracy między tymi różnymi grupami i ich członkami. Zamiast analizy zagadnienia wielokulturowości „od góry” z pozycji poszczególnych wspólnot, projekt oferuje przyjęcie „oddolnej” perspektywy, która koncentruje się na doświadczeniach poszczególnych mieszczan przynależnych do różnych etno-religijnych grup i do różnych warstw społeczeństwa miejskiego.

Podjęcie mikro-historyczne do zagadnienia ma na celu odsłonić szeroki zakres codziennych interakcji oraz zarysować więzy sieci społecznych, które przekraczały granice poszczególnych wspólnot. Z tego powodu, ponieważ wiadomo już relatywnie dużo o konfliktach między poszczególnymi grupami etno-religijnymi, kluczową kwestią staje się ustalenie jak wyglądało codzienne współżycie różnorodnych mieszkańców tego wyjątkowego miasta.